

Anförande Lena Micko SKL:s arbetsmarknads- och näringslivsdagar i Uppsala, 17 mars 2016

Plats: Uppsala Konsert och Kongress

Tid: ca kl 10.10-10.35 (inkl Marlenes välkomsthälsning) – ca 15 min

Tack för dessa välkomstord Marlene!

Jag var och **besökte Marlene och Uppsala** för nästan precis en månad sedan och fick med egna ögon se hur kommunen tar sig an de utmaningar man står inför. För trots ett tufft ekonomiskt läge, så vågar Uppsala ta tuffa men nödvändiga beslut och samtidigt göra satsningar på verksamheter, som kommer att leda till tillväxt och en starkare ekonomi på sikt.

Det känns därför extra roligt att vara just här!

Då vill jag även å SKL:s vägnar **hälsa er alla varmt välkomna** till arbetsmarknads- och näringslivsdagarna 2016!

Dessa dagar som blir allt **större och mer betydelsefulla**. I år är mer än hälften av alla landets kommuner representerad – hela 156 stycken. Vi har ett trettiotal deltagare från landets regioner och landsting och nästan hundra personer från Arbetsförmedlingen. Vi har även representanter från organisationer, näringsliv och regeringskansliet. Sammantaget närmare 1000 stycken deltagare. Detta visar att det finns ett stort behov av att träffas och diskutera kommunernas och regionernas

roll i arbetsmarknadspolitiken. En roll som har förändrats och växt kraftigt de senaste åren.

Enligt **statistiken** från 2014 visar kommunernas kostnader för arbetsmarknadsåtgärder uppgick till hela **4,4 miljarder kronor** samma år. **4 400 anställda** arbetade med frågorna och ungefär **100 000 personer** deltog i olika kommunala arbetsmarknadsåtgärder.

När jag nämner dessa siffror brukar samtliga, såväl kommunala företrädare som företrädare för regeringen, bli väldigt förvånade och följdfrågan blir ofta varför det har blivit så här. Jag tror det handlar om ett uttryck för **höjda ambitioner**, men även att det blivit en **nödvändighet**. Som på många områden i samhällslivet så är det ändå kommunerna som får hantera samhällsutmaningarna mer konkret. För även om arbetsmarknadspolitiken ytterst är ett statligt ansvar så är det kommunerna som får ta konsekvenserna för personer som hamnar utanför arbetsmarknaden. Det är därför av yttersta vikt att de statliga, kommunala och regionala nivåerna samverkar.

Sveriges ekonomi är stabil, utbudet av arbetskraft ökar, sysselsättningen växer och arbetslösheten sjunker, men det finns en befogad oro för att arbetsgivarna får **problem att rekrytera kompetent arbetskraft** samtidigt **som arbetssökande med svag ställning får det än svårare att hitta en plats** på arbetsmarknaden. Kommuner, landsting och regioner vill bidra till en positiv utveckling, inte minst genom olika utbildningssatsningar. SKL bedriver ett flertal

utvecklingsåtgärder för att elevernas resultat i skolan ska förbättras och för att möta nya behov på arbetsmarknaden.

På det arbetsmarknadspolitiska området ligger fokus på **insatser för arbetsökande med svag ställning på arbetsmarknaden**.

Just nu fokuserar vi på att tydliggöra vad lagstiftningen säger om de nya arbetsmarknadsåtgärderna extratjänster, traineejobb och utbildningskontrakt. Signalerna från kommunalt håll är att man jobbar intensivt för att kunna erbjuda dessa insatser och vi hoppas att vi snart kan lyfta goda/lärande exempel.

Samarbete är viktigt, inte minst på det arbetsmarknadspolitiska området. SKL och Arbetsförmedlingen har därför kommit överens om att aktivt arbeta för att stödja samverkan på lokal och regional nivå. Tanken är att de kommuner, landsting och regioner som är överens med Arbetsförmedlingen om att utveckla gemensamma strategier ska kunna göra så och träffa egna överenskommelser för att få till stånd en långsiktig samverkan. Därför tycker vi att det är extra roligt att så många från Arbetsförmedlingen deltar i vår konferens!

I överenskommelsen pekas följande områden ut som särskilt viktiga för samverkan:

- Kompetensförsörjning i kommuner, landsting och regioner
- Lokal och regional utveckling
- Personer med särskilt behov av stöd för att komma i arbete

Vad gäller den sistnämnda punkten så är en idag högaktuell fråga det som belystes på förkonferens igår det vill säga hur samhället ska klara de nyanländas etablering.

När det gäller de nyanländas etablering på arbetsmarknaden är den stora utmaningen att skapa ett system som kan rusta nyanlända för ett snabbt förträde på arbetsmarknaden. Målgruppen är mycket heterogen och vi måste orka att samtidigt satsa på snabbspår för akademiker och utbildning och arbetsnära insatser för kortutbildade.

Detta kompliceras av att väntetiderna innan man får uppehållstillstånd ökar. Samhället måste se till att väntetiden nyttjas på ett bra sätt.

Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret men en nyckel, och också den stora utmaningen, är en nära samverkan mellan kommuner, statliga myndigheter, näringsliv och det civila samhället.

Högt på **SKL:s agenda** står därför att **undanröja hinder** för sådan **lokal samverkan** och **lokal utformning** av insatser. Kommuner, landsting och regioner måste få rätt förutsättningar att göra ett bra arbete – både vad gäller finansiering och regelverk, på kort och lång sikt.

Jag skulle därför vilja uppmana alla er som arbetar med de här frågorna i kommuner, landsting och regioner att **se era insatser som en investering för framtiden**. Kommuner behöver både nyanländas arbetskraft och skatter. Om nyanlända inte kommer i jobb blir det tvärtom ökade kostnader för kommunerna. Det här är en ödesfråga.

Var särskilt uppmärksam på att utveckla **insatser till nyanlända kvinnor**. Det är stora skillnader mellan män och kvinnor idag, både vad man får för insatser och hur stor andel som går till jobb. Det handlar både om ett jämställdhetsperspektiv och att

inte hänvisa nyanlända familjer till långvarig fattigdom. Båda inkomsterna behövs.

Sök **goda exempel** och lär av varandra, det görs massor av bra insatser lokalt. Titta i vår idébank på skl.se och har ni något ni vill sprida – hör av er!

Fokus i övrigt på årets Arbetsmarknads- och Näringslivsdagar ligger på frågor som handlar om **hur samhället på bästa sätt ska kunna möta såväl arbetsgivarnas som arbetstagarnas behov**. Offentlig sektor har – som alla vet - stora **rekryteringsbehov**. Men för att skapa attraktiva och hållbara kommuner och regioner behövs också ett livskraftigt och globalt konkurrenskraftigt näringsliv som erbjuder människor arbetstillfällen och lägger grunden för vår välfärd.

Under konferensen hoppas vi att ni ska få **följande frågor besvarade**, eller åtminstone belysta:

- Vilka krav har arbetsgivarna på den framtida arbetskraftens kompetens?
- Hur ska svenska arbetsgivare klara av att attrahera och behålla rätt kompetens?
- Hur kan samhället bidra till ett dynamiskt arbetsliv och stärka arbetstagarnas kompetens?

Jag hoppas och tror att vi kommer att få ett par riktigt intressanta och givande agar tillsammans!

Varmt **välkomna** återigen!